

Castell de Calders

Calders

Ubicació

Comarca: Moianès
Emplaçament Camí que surt entre el Km. 36 i 37 de la B-431. El camí arriba fins a la base del turó.

Coordenades:

Latitud: 41.78237
Longitud: 1.99394
UTM Est (X): 416397
UTM Nord (Y): 4626103

Classificació

Número de fitxa 08034 - 113
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern
Segle XI-XIV
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Recentment s'hi ha fet una intervenció per consolidar la base de la roca on s'assenta la torre.

Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs National Monument Record – Defensa

inspire:
Observacions protecció: Decret de castells (1949), BCIN
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari PA: 655

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 012A00025

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Jordi Piñero
dt., 06/07/1999 - 02:00

Descripció

Castell emplaçat al cim d'un turó de forma cònica que s'aixeca en una clotada al voltant del riu Calders. El conjunt és format per la torre mestre, una muralla perimetral, una construcció dels segles XVII-XVIII i possibles restes de l'església. La torre mestre o de l'homenatge és de planta circular. Es tracta d'una construcció senzilla amb un aparell matusser. Aproximadament la meitat de la torre s'ha esfondrat, juntament amb el bancal de roca on es sustentava. Recentment ha estat consolidat la base de la roca amb un mur de totxo. La muralla, que es conserva parcialment, ressegueix el perímetre de l'esplanada al cim del turó. Té un baluard quadrat. Adossat a la muralla s'aixequen les restes d'una construcció posterior al castell (segles XVII-XVIII) amb un soterrani que devia servir com a cisterna. Possiblement es tracta d'una masoveria.

Observacions:

-Al peu del turó del castell hi passa un itinerari senyalitzat per la Diputació.

Història

Aquest castell tenia la funció de defensar el terme de Calders. És documentat des del 956, tot i que la construcció actual podria datar-se al segle XI. El domini del castell pertanyia a una branca lateral dels vescomtes d'Osona que prengué el nom del castell: els Calders. Aquests, però, no devien tenir el domini eminent del castell, que pertanyia als comtes de Barcelona. Els Calders van posseir el castell fins al segle XIV. Els castlans eren la família Viladecavalls, que prengueren el nom de la parròquia pròxima. El segle XIV la família Calders entrà en crisi i el 1336 es vengué el castell de Calders a la família Talamanca. Va ser possiblement al final del segle XIV, quan Pere III ordenà el reforçament de les fortificacions, que el castell inicià una ampliació que no es va acabar. A partir del segle XV el castell va sofrir una decadència progressiva.

Bibliografia

-BENET i CLARÀ, Albert: "L'origen de la família Calders", a Miscel·lània d'Estudis Bagençs, núm. 2, Manresa, 1982, pp. 15-30. -PLADEVALL, Antoni; CATALÀ i ROCA, Pere: "Castell de Calders", a Els Castells catalans, vol. V, Rafael Dalmau Editor, Barcelona, 196, pp. 519-525. -PLADEVALL, Antoni: "Calders", a Gran Geografia Comarcal de Catalunya, vol. II, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1981, pp. 185-188. -SERRA, Roser: "Els segles medievals (S. IX-XV)", a Calders, un municipi entre el Pla de Bages i el Moianès, pp.53-88.

